

שם ומספר הקורס: גישות ישנות וחדשות בפסיכותרפיה

47-966-01

מרצה: פרופ' אהוד בודנר

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשע"ט סמסטר: א היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט: <http://hl2.biu.ac.il>

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרות על: להקנות למשתתפים ידע בסיסי בסוגים ובטכניקות שונות של הגישות הטיפוליות בתחומי הפסיכותרפיה

מטרות ספציפיות:

1. המשתתפים יחשפו למגוון רחב ככל האפשר של גישות טיפוליות ושל טכניקות טיפוליות
2. המשתתפים יתרגלו חלק מהטכניקות שילמדו בקורס על מטופלים במסגרת הפרקטיקום המעשי שלהם
3. המשתתפים יישמו חלק מהטכניקות שילמדו בקורס, בתוך הקשר של שימוש במוסיקה על מטופלים במסגרת הפרקטיקום המעשי שלהם.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הקורס הוא חצי מתוקשב. לפני כל שיעור יש לקרוא את חומר השיעור. החומרים מחולקים לפי מספרי ההרצאות ונמצאים ברובם בספרית מהלך הקורס, אשר נחלקת להרצאות של סמסטר א' ושל סמסטר ב'. כל החמרים בספריות אלה מחויבים בקריאה משיעור לשיעור.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

קריאה נדרשת	נושא	
על פי הקבצים המוכנים לקריאה שמופיעים באתר	הקדמה	1.
	סרט וגישה פסיכואנליטית	2.
	גישה פסיכודינמית	3.
	גישה פסיכודינמית	4.
	גישת טיפול קצר מועד	5.
	גישות טיפול משפחתיות	6.
	גישות טיפול משפחתיות	7.
	טכניקות גשטלט	8.

	עבודה בדמיון בילדים ומבוגרים	.9
	גישה נרטיבית לתרפיה	.10
	טכניקת המיינדפולנס	.11
	השלמות ודיון במקרים	.12-13

	נושא	
על פי הקבצים המוכנים לקריאה שמופיעים באתר	יישומי הגישה ההתנהגותית	.1
	עיקרי הגישה הקוגניטיבית	.2
	טיפול בהיפוכונדריה	.3
	טיפול בפוסט-טראומה	.4
	טיפול בהפרעת פאניקה ואגורפוביה	
	טיפול בהפרעת חרדה כללית	
	גישות קוגניטיביות מתקדמות – תרפיית פעילות ומחויבות	.5
	גישות קוגניטיביות מתקדמות – תרפיית פעילות ומחויבות	.6
	גישות קוג' מתקדמות לטיפול בהפרעות אישיות: טיפול ממוקד סכמה	.7
	גישות קוג' מתקדמות לטיפול בהפרעות אישיות: טיפול ממוקד סכמה	.8
	גישות קוג' מתקדמות לטיפול בהפרעות אישיות: טיפול דיאלקטי	.9
	גישות קוג' מתקדמות לטיפול בהפרעות אישיות: טיפול דיאלקטי	.10
	השלמות ודיון במקרים	.11-13

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: הקורס מיועד לתלמידי התרפיה במוסיקה בשנתם השנייה בתוכנית. כל מקרה של פניה מצד סטודנטים נוספים להשתתף בקורס יידון לגופו.

חובות / דרישות / מטלות:

1. נוכחות חובה בכל השיעורים
2. שתי תרגילים מסכמים שיבוצעו בכיתה, אחד בסוף כל סמסטר.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): 50% לכל תרגיל

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

קריאת חובה ברמת ידיעת הפרטים:

1. מלקינסון, ר. (1993). טיפול רציונלי – אמוטיבי: תיאוריה ויישום, שיחות, כרך ז' חוברת 3, 165-174.

2. אגמון, ש. ורוזנפלד, י. (1995). טיפול קוגניטיבי בדיכאון לפי בק, שיחות כרך י'. חוברת 1, 29-36.
3. הסיכומים בעברית, אותם ערכתי עבור המשתתפים ואשר מבוססים על רשימת המקורות בקריאת הרשות.
4. Barlow, D. H. (Ed.). (2014). *Clinical handbook of psychological disorders: A step-by-step treatment manual*. Guilford publications – Chapter 1.

קריאת רשות

גישות דינמיות:

1. רוזנהיים, א. (1990). **אדם נפגש עם עצמו**. ת"א: הוצאת שוקן.
2. Singer, E. (1965). **Key concepts in Psychotherapy**. New York: Random House.
3. Greenberg, J.R. & Mitchell. S.A. (1983). **Object Relations in Psychoanalytic Theory**. Massachusetts: Harvard University Press.

גישות דינמיות קצרות מועד:

4. דסברג, ח. איציקסון, י., שפיר, ג. (1989). **פסיכותרפיה קצרת מועד**. הוצאת הספרים ע"ש מאגנס: האוניברסיטה העברית, ירושלים.
5. שפיר, ג. (1993). **פסיכותרפיה מוגבלת בזמן – תיאוריה, טיפול, מחקר**. הוצאת הספרים ע"ש מאגנס: האוניברסיטה העברית, ירושלים.

גישה קוגניטיבית התנהגותית:

6. מארקס, א.מ. (1990). **לחיות עם הפחד**. תל אביב: הוצאת ביתן.
7. Linehan, M.M. (1993). *Cognitive behavioral therapy on borderline personality disorder*. New York: Guilford
8. Marks, I., Sibilia, L., & Borgo, S. (2010). Common language for psychotherapy procedures: The first 80. *Rome: Centro per la Ricerca in Psicoterapia (CRP)*.
9. Young, J.E. (1999). *Cognitive therapy for personality disorders: A schema- focused approach*. Professional Resources Press.
10. Holmbeck, G. R., O'mahar, K., Abad, M., Colder, C., & Updegrove, A. (2006). *Cognitive-behavioral therapy with adolescents: Guides from developmental psychology*. In P. C. Kendall (Ed.), *Child and Adolescents Therapy*, (pp. 419-464), New York: Guilford Press.

טיפול קבוצתי

11. Kaplan, H.I., & Sadock, B.J. (1993). **Comprehensive Group Psychotherapy**. Baltimore: Williams & Wilkins.
12. ביון, ו.ר. (1992). **התנסויות בקבוצה ומאמרים נוספים**. דביר, ת"א.

גישות משפחתיות:

מערכתית

9. היילי, ג'. (1983). **בעיות משפחה – גישות חדשות לפתרון**. ת"א: ספרית הפועלים.
10. Haley, J. (1976). **Problem Solving Therapy**. Jossey (מתורגם מספרו: Jossey – Bass Inc)

מבנית

11. סלוואדור, מ. (1982). **משפחות ותרפיה משפחתית**. ת"א: הוצאת "רשפים".
(מתורגם מספרו: Salvador, M. (1974). **Family & Family Therapy**. Harvard College Press.)

קומוניקציה

12. סאטיר, ו. (1977). **המשפחה המודרנית – לחיות יחד**. ת"א: הוצאת ספרית הפועלים.
(מתורגם מספרו: Satir, V. **Peoplemaking**)
13. פרלס, פ.ס. (1978). **גשטלט – מילה במילה – תרפיית התבנית**. ת"א: הוצאת זמורה – ביתן – מודן).
(מתורגם מספרו: Perls, F.S. (1969) **Gestalt Therapy Verbatim**. Real People Press.)

גישה אקזיסציאליסטית:

14. מיי, ר. (1985). גילוי ההווה. ת"א: הוצאת "רשפים".

טכניקת היפנוזה

15. Brown, D.P., & Fromm, E. (1986). **Hypnotherapy and Hypnoanalysis**. New Jersey: Hillsdale.
16. Yapko, M.D. (1995). **Essentials of Hypnosis**. Brunner/Mazel, New York.

גישה נרטיבית

17. עומר, ח. (1996). מבוי סתום, יחסים טיפוליים במילכוד, הוצאת מודן.
18. עומר, ח. ואלון, נ. (1997). מעשה הסיפור הטיפולי, הוצאת מודן.
19. White, M. & Epston, D. (1990). **Narrative means to therapeutic ends**. New York: Norton.
20. Keeling, L. M., & Berbudes, M. (2006). Externalizing problems through art and writing: Experiences of process and helpfulness, *Journal of Marital and Family Therapy*, 32(4), 405-419.

אינטגרציה וסיכום

20. Gurman, A.s., & Messer, S.B. (1995). **Essential Psychotherapies**, The Guilford Press, New York

חומר מחייב למבחנים:

כל החומרים המופיעים באתר המלווה את הקורס וממוספרים לפי שיעורים מהווים חומר מחייב למבחנים.